



FUDŠ SASS

FAKULTETA ZA UPORABNE DRUŽBENE ŠTUDIJE SCHOOL OF ADVANCED SOCIAL STUDIES

FAKULTETA ZA UPORABNE DRUŽBENE ŠTUDIJE SCHOOL OF ADVANCED SOCIAL STUDIES

FUDŠ SASS

Slovenski mediji & Volilne preference

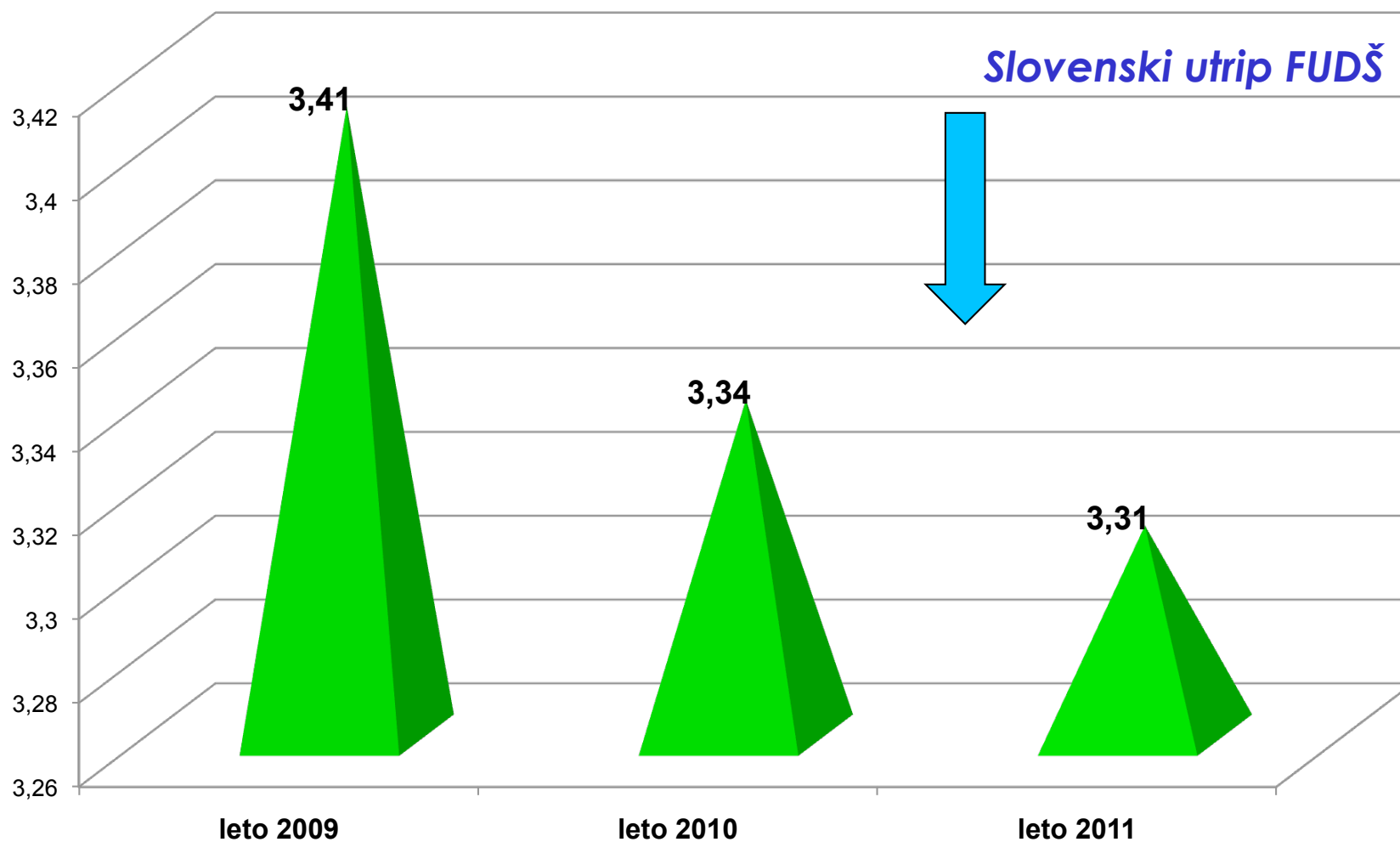
Slovenski utrip

November 2011

Osnovni podatki o raziskavi

- Izvedba: *Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici*
- Čas anketiranja: 24. - 27.10.2011
- Metoda: *telefonska anketa (CATI)*
- Populacija: *polnoletni prebivalci Slovenije*
- Realizirani vzorec: *$n = 905$*
- Vzorčenje: *večstopenjski slučajni vzorec*
- Poststratifikacija: *obteženo po spolu, starosti, izobrazbi in tipu naselja*

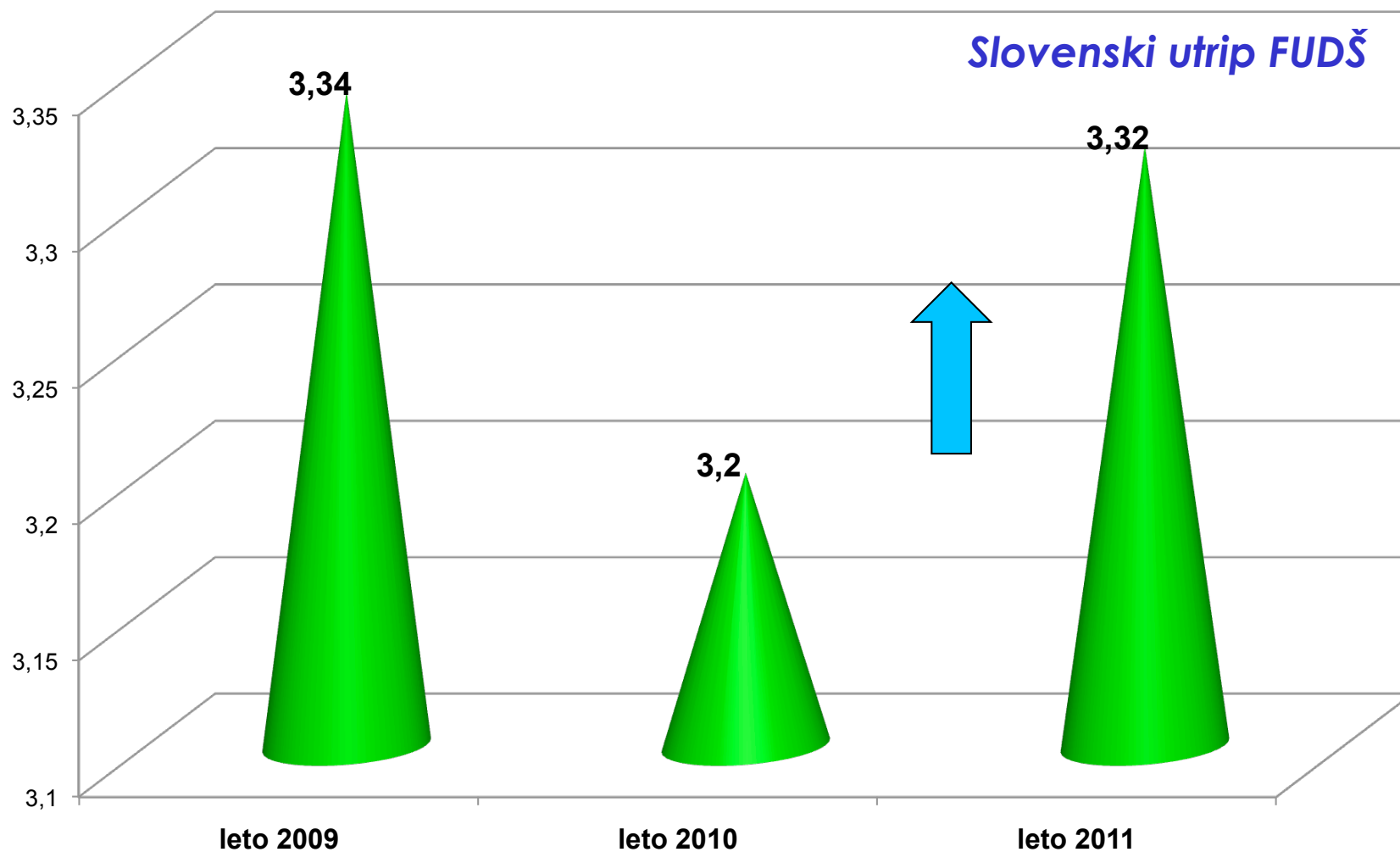
Z oceno od 1 do 5 ocenite, koliko ste zadovoljni s poročanjem slovenskih medijev, pri čemer 1 pomeni najnižjo, 5 pa najvišjo oceno kakovosti.



Z oceno od 1 do 5 ocenite, koliko ste zadovoljni s poročanjem slovenskih medijev, pri čemer 1 pomeni najnižjo, 5 pa najvišjo oceno kakovosti.

- Anketiranci so zadovoljstvo s poročanjem slovenskih medijev ocenili s povprečno oceno 3,38.
- S poročanjem medijev so najbolj zadovoljni tisti v srednjih letih, najmanj pa starejši.
- Glede na izobrazbo so najbolj zadovoljni poklicno izobraženi, najmanj pa najvišje izobraženi.
- Zadovoljstvo s poročanjem medijev se znižuje z višino dohodka.
- V primerjavi s prejšnjimi leti stopnja zadovoljstva s poročanjem slovenskih medijev pada.

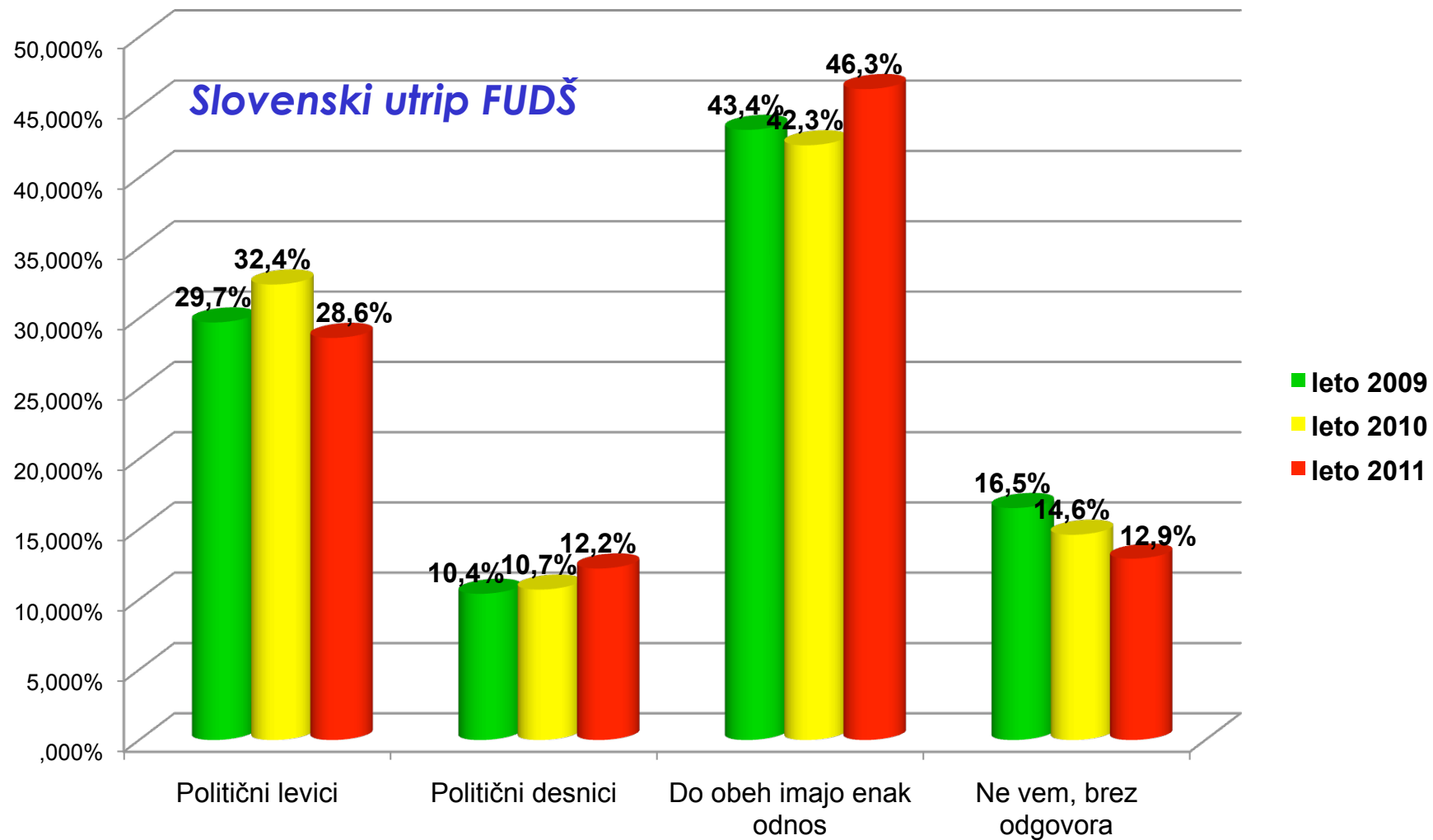
Zdaj pa na enak način ocenite stanje medijske svobode v Sloveniji, pri čemer ocena 1 pomeni, da so mediji povsem nesvobodni, ocena 5 pa, da so povsem svobodni.



Zdaj pa na enak način ocenite stanje medijske svobode v Sloveniji, pri čemer ocena 1 pomeni, da so mediji povsem nesvobodni, ocena 5 pa, da so povsem svobodni.

- Stanje medijske svobode v Sloveniji so anketiranci ocenili s povprečno oceno 3,33.
- Medijsko svobodo so najvišje ocenili tisti v srednjih letih, najnižje pa starejši.
- Glede na izobrazbo so jo najvišje ocenili poklicno izobraženi, najnižje pa najnižje izobraženi.
- Ocene so višje pri tistih s srednjimi dohodki.
- Po mnenju anketirancev je stanje medijske svobode v Sloveniji v letošnjem letu nekoliko boljše kot v lanskem.

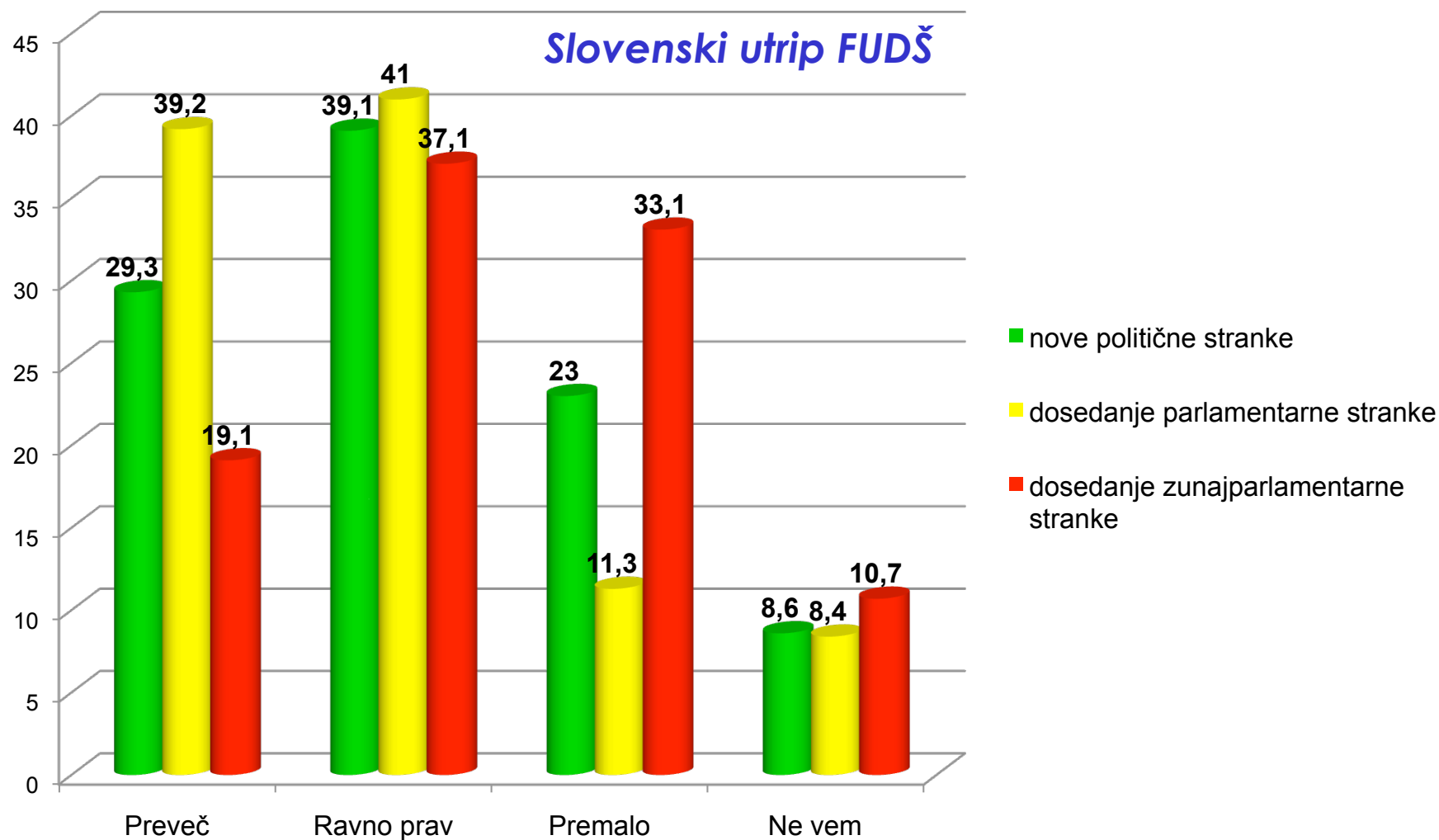
Komu so po vašem mnenju mediji bolj naklonjeni:



Komu so po vašem mnenju mediji bolj naklonjeni:

- Večina anketirancev (slaba polovica) meni, da imajo mediji enak odnos do obeh političnih opcij. Da so mediji bolj naklonjeni levici meni 27%, da so bolj naklonjeni desnici pa 10% vprašanih.
- Mnenje, da imajo mediji do obeh političnih opcij enak odnos s starostjo slabi.
- Glede na dohodek so v enak odnos najbolj prepričani tisti z najnižjimi in najvišjimi dohodki.
- Mnenje o naklonjenosti medijev je enako kot v prejšnjih letih.

Se vam zdi, da slovenski mediji enakopravno obravnavajo vse slovenske politike in stranke? Prosim vas, da za vsako od naslednjih skupin ocenite ali jim mediji namenjajo preveč, premalo ali ravno prav pozornosti.



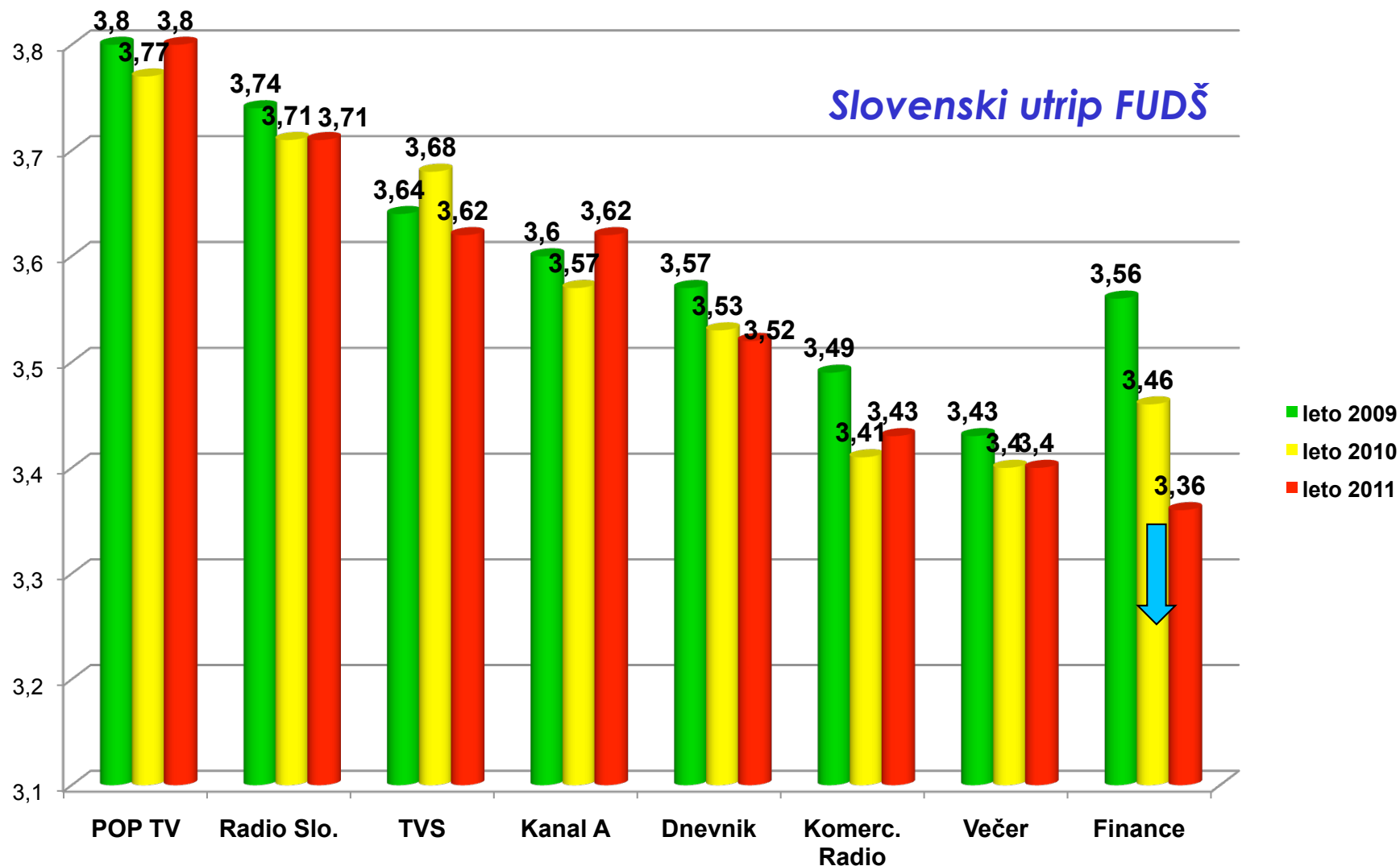
Se vam zdi, da slovenski mediji enakopravno obravnavajo vse slovenske politike in stranke? Prosim vas, da za vsako od naslednjih skupin ocenite ali jim mediji namenjajo preveč, premalo ali ravno prav pozornosti.

- Večina vprašanih (39%) meni, da novim političnim strankam in listam mediji posvečajo ravno prav pozornosti. V to so prepričane predvsem ženske, najvišje izobraženi in prebivalci manjših krajev, manj pa tisti v srednjih letih in tisti z najnižjimi dohodki.
- Prav tako večina vprašanih (41%) meni, da mediji posvečajo ravno prav pozornosti dosedanjim parlamentarnim političnim strankam. Hkrati pa kar 39% vprašanih meni, da jim posvečajo preveč pozornosti. Da je pozornosti ravno prav menijo predvsem moški, tisti v srednjih letih, bolj izobraženi, tisti s srednjimi dohodki in prebivalci manjših krajev.

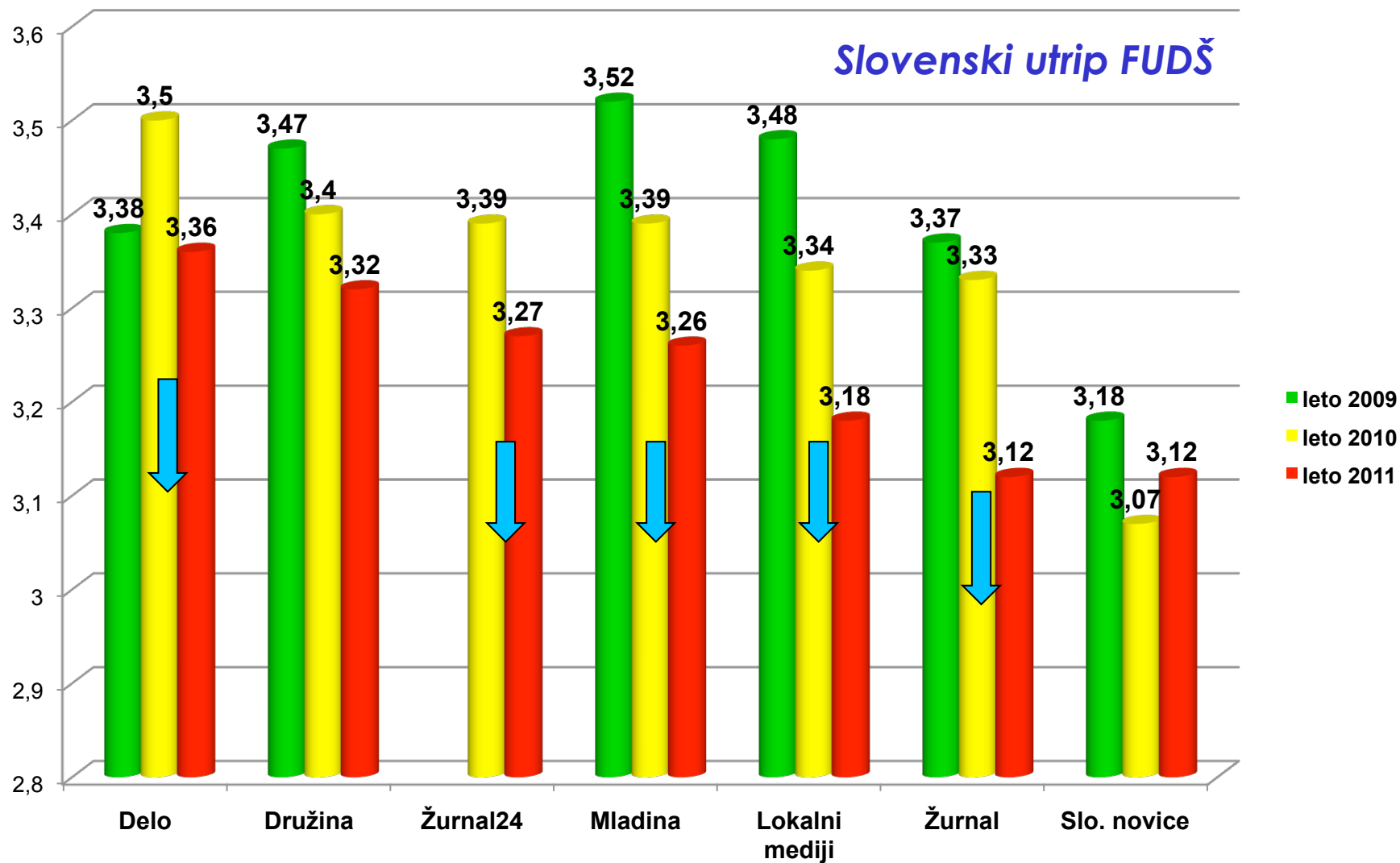
- Glede dosedanjih zunaj-parlamentarnih političnih strank 37% vprašanih meni, da jim mediji posvečajo ravno prav pozornosti, 33% vprašanih pa, da jim je posvečajo premalo. Da je pozornosti premalo, menijo predvsem moški, najbolj izobraženi, tisti z najvišjimi dohodki in meščani. Da jo je ravno prav pa menijo predvsem prebivalci manjših krajev.



Navedli vam bomo nekaj slovenskih medijev, vi pa prosim za vsakega od njih z oceno od 1 do 5 ocenite, koliko mu zaupate! Ocena 1 pomeni, da mediju sploh ne zaupate, 5 pa, da mu popolnoma zaupate.



Navedli vam bomo nekaj slovenskih medijev, vi pa prosim za vsakega od njih z oceno od 1 do 5 ocenite, koliko mu zaupate! Ocena 1 pomeni, da mediju sploh ne zaupate, 5 pa, da mu popolnoma zaupate.



Navedli vam bomo nekaj slovenskih medijev, vi pa prosim za vsakega od njih z oceno od 1 do 5 ocenite, koliko mu zaupate! Ocena 1 pomeni, da mediju sploh ne zaupate, 5 pa, da mu popolnoma zaupate.

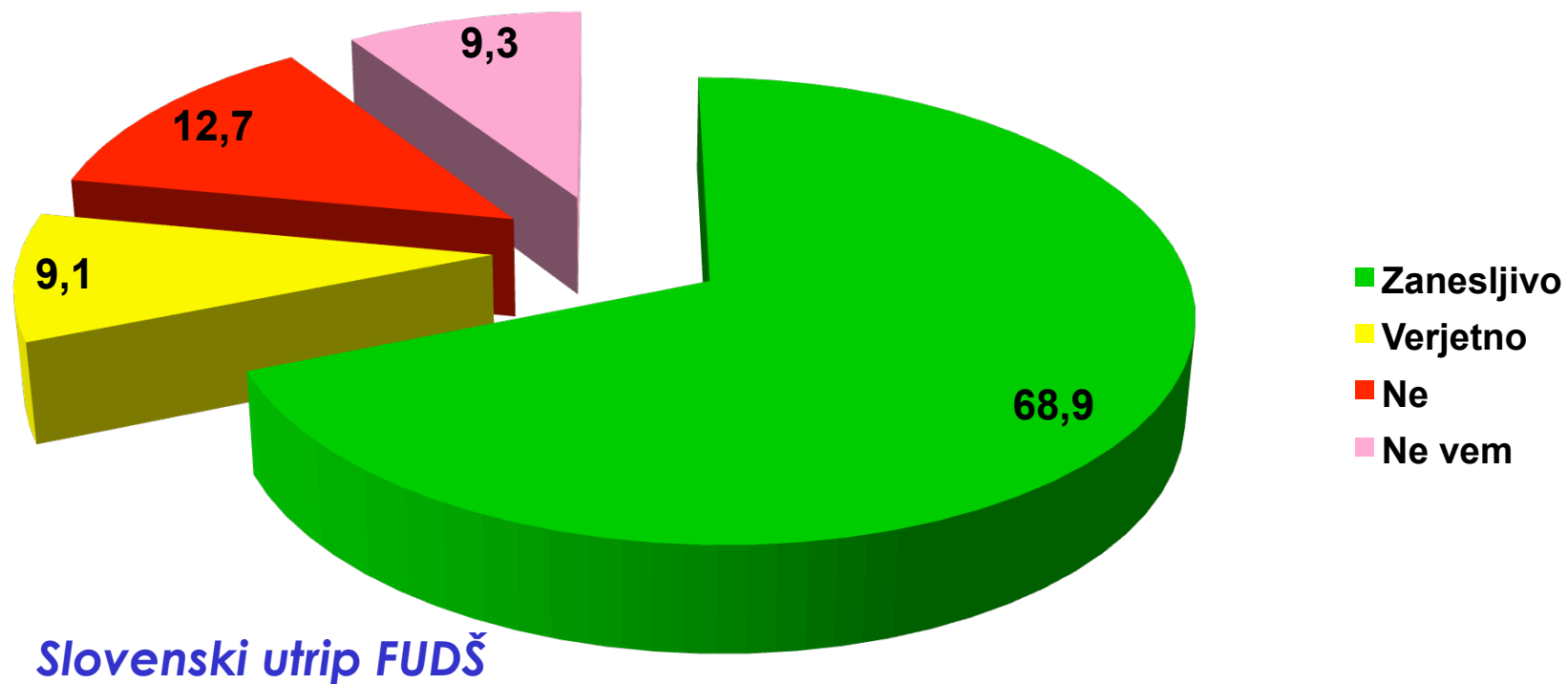
- Zaupanje v Televizijo Slovenije je bilo ocenjeno s povprečno oceno 3,62. Najbolj ji zaupajo ženske in prebivalci manjših krajev.
- Zaupanje v Radio Slovenije je bilo ocenjeno s povprečno oceno 3,71. Najbolj mu zaupajo ženske in prebivalci manjših krajev.
- Zaupanje v Pop TV je bilo ocenjeno s povprečno oceno 3,80. Najbolj mu zaupajo ženske in prebivalci manjših krajev. Stopnja zaupanja pada z izobrazbo in višino dohodka.
- Zaupanje v Kanal A je bilo ocenjeno z oceno 3,62. Najbolj mu zaupajo ženske in prebivalci manjših krajev. Zaupanje narašča s starostjo ter pada s stopnjo izobrazbe in dohodka.

- Zaupanje v Delo je bilo ocenjeno s povprečno oceno 3,36. Najbolj mu zaupajo ženske, tisti s srednjimi dohodki, prebivalci urbanih področij in meščani. Zaupanje se zmanjšuje s starostjo ter povečuje s stopnjo izobrazbe.
- Zaupanje v Dnevnik je bilo ocenjeno s povprečno oceno 3,52. Najbolj mu zaupajo ženske, tisti s srednjimi dohodki, prebivalci manjših krajev.
- Zaupanje v Večer je bilo ocenjeno s povprečno oceno 3,40. Najbolj mu zaupajo najnižje izobraženi in prebivalci manjših krajev. Zaupanje se zmanjšuje z višino dohodka.
- Zaupanje v Žurnal je bilo ocenjeno z oceno 3,12. Zaupanje narašča s starostjo ter pada s stopnjo izobrazbe in dohodka.

- Zaupanje v Žurnal 24 je bilo ocenjeno s povprečno oceno 3,27. Zaupanje narašča s starostjo ter pada z izobrazbo in dohodkom.
- Zaupanje v Finance je bilo ocenjeno s povprečno oceno 3,36. Z izobrazbo se ocena zaupanja zvišuje.
- Zaupanje v Slovenske novice je bilo ocenjeno s povprečno oceno 3,12. Ocena se zvišuje s starostjo ter znižuje z izobrazbo in dohodkom.
- Zaupanje v Mladino je bilo ocenjeno s povprečno oceno 3,26. Najbolj ji zaupajo tisti s srednjimi dohodki ter prebivalci manjših krajev.
- Zaupanje v Družino je bilo ocenjeno s povprečno oceno 3,32. Zaupanje se povečuje s starostjo, pada pa z izobrazbo in dohodkom. Najbolj ji zaupajo prebivalci ruralnih območij in zaselkov.

- Zaupanje v komercialne radijske postaje je bilo ocenjeno s povprečno oceno 3,43. Najbolj jim zaupajo ženske ter prebivalci ruralnih krajev in zaselkov. Zaupanje narašča s starostjo, pada pa z izobrazbo in dohodkom.
- Zaupanje v lokalne tiskane medije je bilo ocenjeno s povprečno oceno 3,18. Najbolj jim zaupajo tisti v srednjih letih in s srednjimi dohodki ter prebivalci ruralnih območij in zaselkov.
- V primerjavi s preteklimi leti se je zmanjšalo zaupanje v Žurnal, Žurnal 24, Mladino in lokalne tiskane medije.

Se nameravate udeležiti letošnjih volitev v Državni zbor?



Se nameravate udeležiti letošnjih volitev v Državni zbor?

- Letošnjih volitev v Državni zbor se bo zanesljivo udeležilo skoraj 69% vprašanih.
- Pripravljenost na udeležbo narašča s starostjo in višino dohodka.

Dileme glede merjenja strankarskih preferenc

- Rezultati različnih izvajalcev merjenja javnega mnenja dajejo v zadnjem času zelo različne rezultate
- Posebno velika odstopanja med različnimi izvajalci opazamo pri:
 - Ocenileža neopredeljenih
 - Rezultatih novih strank (Virant, Janković), katerih uvrstitev niha med prvim in tretjim mestom z znatnimi prednostmi ali zaostanki
- Razlike v meritvah v zadnjem času vzbujajo občutke o vsesplošni nekompetentnosti ali celo nepoštenosti nekaterih ali kar vseh izvajalcev meritev (izjave veleposlanika ZDA Mussomelija, medijski komentarji, spletni forumi...)

Velik del razlogov za razlike vidimo že v metodologiji spraševanja:

- Možnost 1: **spontani priklic**: anketar zastavi vprašanje, katero stranko bi anketiranec volil, na katerega se anketiranec odzove z navedbo stranke; anketar prebere seznam strank le tistim anketirancem, ki to želijo (primeri: ankete RM Plus, Politbarometer, Slovenski utrip...)
- Možnost 2: **obvezni seznam**: anketar zastavi vprašanje, katero stranko bi anketiranec volil, in mu pri tem obvezno prebere tudi celoten seznam strank; anketiranec lahko odgovarja šele, ko je slišal celoten seznam.

Učinki obeh možnosti

1. Spontani priklic:

- Delež neopredeljenih je razumljivo večji
- Stranke in liste, ki so manj uveljavljene v političnem prostoru, so lahko podcenjene, ker jih volivci manj poznajo in/ali ker so njihovi potencialni volivci sistematično bolj apolitični in manj lojalni izbrani opciji

2. Obvezni seznam:

- Delež neopredeljenih je razumljivo manjši
- Stranke in liste z manj lojalnimi volivci so lahko precenjene, saj jih lahko navajajo tudi anketiranci, ki se spontano ne morejo spomniti nanje, niti se jim ne zdi vredno povprašati, katere stranke in liste so sploh na razpolago – vprašljivo je, ali bi taki volivci tudi v resnici šli na volitve, pa čeprav v anketi napovedujejo zanesljivo udeležbo

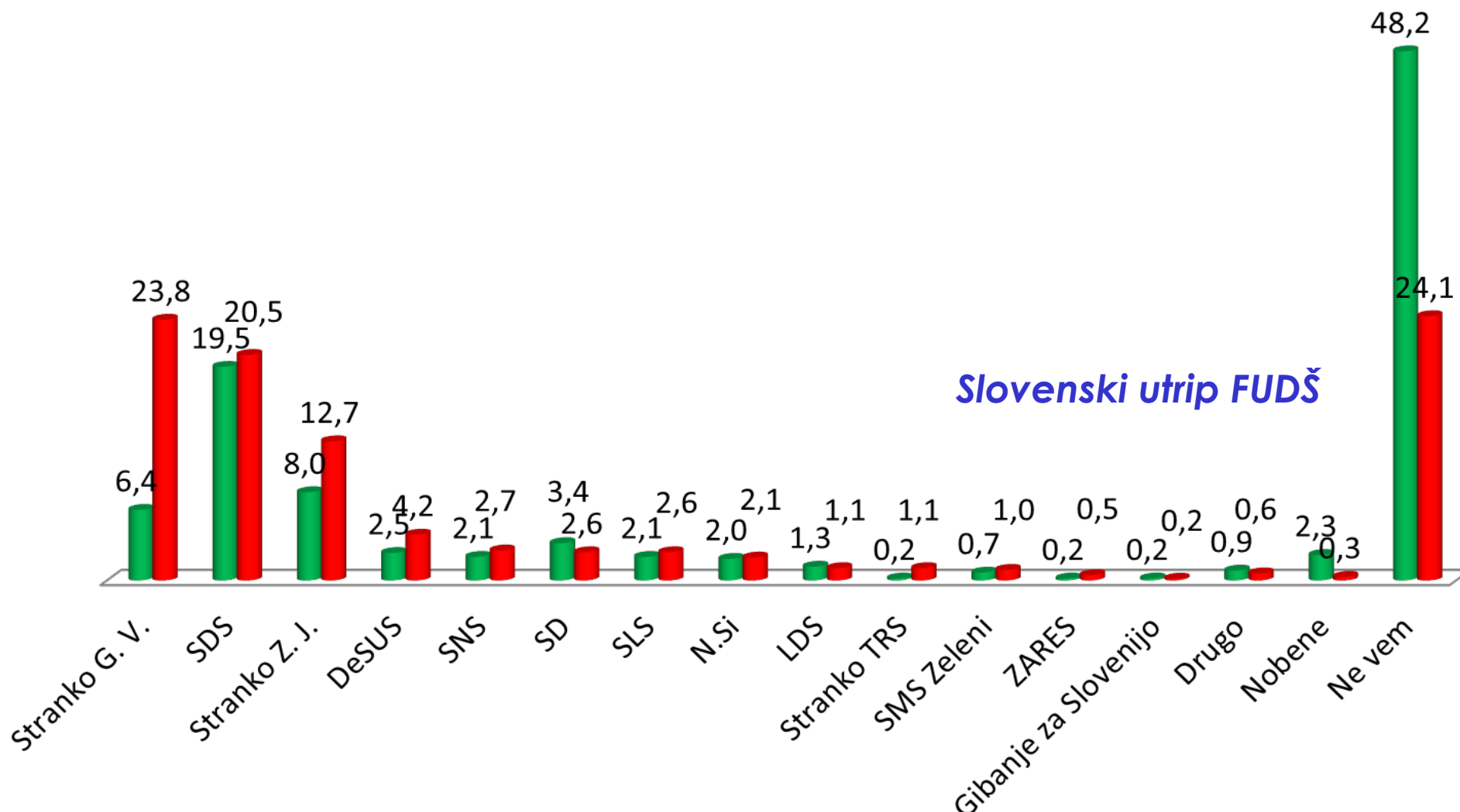
Uporaba pri raziskavi

Slovenski utrip

- Vse naše dosedanje raziskave so uporabljale 1. možnost – spontani priklic
- V letošnjem oktobru smo prvič zaporedoma uporabili
 - Spontani priklic v anketi 20.- 21. oktobra (n = 903)
 - Obvezni seznam v anketi 24.- 27. oktobra (n = 905)
- Primerjava rezultatov potrjuje **znatne razlike**
- Te razlike so lahko le v manjši meri povezane z kakšnim dejanskim premikom v preferencah, saj je razmik med raziskavama premajhen – **v večji meri jih pripisujemo metodološkim razlikam med prvo in drugo možnostjo.**

Primerjava volilnih preferenc med tistimi, ki napovedujejo zanesljivo udeležbo na volitvah: glede na način postavitve vprašanja o volilni preferenci

■ Spontani odziv, 20.-21.10. ■ Obvezni seznam, 24.-27.10.



Spontani priklic ali obvezni seznam: Kateri pristop je ustrežnejši?

- Vstop dveh zelo močnih akterjev na prizorišče tik pred volitvami (Virant, Janković) je novost glede na prejšnje volitve: ravno pri njiju tudi prihaja do **bistvenih** odstopanj glede na način meritve.
- Teoretično je v teh razmerah ustrežnejši pristop z obveznim seznamom, ker je bližji situaciji na volišču (volivec ima pred sabo seznam na glasovnici). Ta argument govori v prid obveznega seznama.
- Iz prakse pa vemo tudi, da ankete precenjujejo udeležbo, zato obstaja dvom, v kolikšni meri bodo osebe, ki svojega favorita ne znajo spontano navesti, niti se ne želijo pozanimati o tem, kaj je na razpolago, tudi dejansko šle na volitve, čeprav v anketi napovedujejo zanesljivo volilno udeležbo. Ta argument govori bolj v prid spontanega priklica.

Sklepna ugotovitev

- V raziskavah *Slovenski utrip* do volitev **bomo odslej vzporedno kombinirali oba pristopa in sproti primerjali njune rezultate.**
- Z ugotovitvami bomo tudi nadalje seznanjali slovensko javnost, ki bo lahko s pomočjo primerjav nazadnje tudi preverila zanesljivost naše končne volilne napovedi.
- Podobne razmisleke in testiranje različnih možnosti priporočamo tudi drugim raziskovalcem predvolilnega javnega mnenja v Sloveniji.
- Pretirana zaverovanost v en sam možen pristop ob hkratni nesposobnosti prepričljive razlage razlik med različnimi izvajalci anket bi tej dejavnosti – ki je že zdaj pogosto deležna pavšalnih kritik – prinesla le še večjo škodo. Predvsem pa bi bila skregana z načeli znanstvene skepse in radovednosti.



FUDŠ SASS

FAKULTETA ZA UPORABNE DRUŽBENE ŠTUDIJE SCHOOL OF ADVANCED SOCIAL STUDIES

FAKULTETA ZA UPORABNE DRUŽBENE ŠTUDIJE SCHOOL OF ADVANCED SOCIAL STUDIES

FUDŠ SASS

Hvala za pozornost!

Ljubljana in Nova Gorica
November 2011